

د بشر د حقوقو اعلامیه

د تصویب کال ۱۹۴۸

« ټول انسانان آزاد پیدا شوي دي او بېله د نژاد، د پوست رنگ، مذهب، سیاسي یا کومه بله عقیده، ملي او اجتماعي اصلیت، ثروت، نسب او یا بل کوم ټکي د توپیر په خاطر په مساوي اندازه ارزښت او حقوق لري.

« ټول انسانان د ژوند، آزادی او د شخصي مصئونیت حق لري.

« پرهیچا باندي شکنجه، ظلم، غیر انسانی یا تحقیر ډوله رفتار او جزا باید اجرا نسي.

« بالغ نارینه او ښځي د واده کولو حق لري او کورنی ژوند ځانته جوړ کي، بېله دې چې نژاد، ملیت او یا مذهب تر نظر لاندي ونیول شي. دوی د واده، یو ځای ژوند کول او د طلاق اخیستلو په وخت کي برابر حقوق لري. واده باید د دواړو خواوو د کامل رضایت شرط ولري.

« ټول انسانان د فکري آزادی، د معلوماتو آزادي، د مذهب آزادي او د عقیدې د تغیر ورکولو د آزادی حق لري.

« ټول انسانان د عقیدې د آزادی او د بیان د آزادی حق لري.

« ټول انسانان دا حق لري چې کار وکي، په آزاد ډول کار انتخاب کي، عادلانه او رضایت بخشه کاري شرایط ولري او د بیکاری په مقابل کي د تأمین حق ولري.

« ټول انسانان د تعلیم د زده کړي حق لري، تعلیم باید د سړی په شخصیت کي پرمختگ راولي او د انساني آزادی او حقوقو احترام تحکیم شي.

« ټول انسانان د ټولني په مقابل کي مکلفیتونه لري.

د بنځو په مقابل کې د هر ډول تبعیض د لغوی معاهده د تصویب کال ۱۹۴۸

- « بنځي باید مکمل انساني حقوق ولري او وکولای شي چې هغه تطبیق کړي.
« مور او پلار دواړه د خپلو ماشومانو مسؤلیت لري. د ماشوم ښه والی باید تر هر څه وړاندې ځای ولري.
« قوانین باید د بنځو د حقوقو، او د بنځو او نارینو په منځ کې د برابری تضمین وکړي.
« مثبت مؤقتي فرق د بنځو د پاره ښه دی، داسې چې مقصد یې برابري ته رسېدل وي.
« بنځي باید د نارینو په ډول په عمومي انتخاباتو کې د رای ورکولو حق ولري، باید لوړ اداري منسوبونه ولري او د هیواد د سیاسي چارو په ټاکلو او په هغو کارونو کې چې د بین المللي مؤسسو د خوا څخه اداره کېږي گډون وکړي.
« لازم اقدامات باید وسي چې د بنځو او نارینو اجتماعي او کلتوري اختلافاتو ته تغیر ورکړي.
« تعصبونه او هغه عنعنې او رواجونه چې دا اساس لري چې یو جنس د بل جنس په مقابل کې ټیټوالی لري او د زور مسئله د نارینو او بنځو په منځ کې باید له منځه یوړل شي.
« بنځي باید د تابعیت د اخیستلو، بدلولو او یا د ساتلو حق په مساوي اندازه ولري، او د واده په وسیله باید مجبورې نه سي چې د خپل مېړه تابعیت واخلي.
« ماشومان باید په اتومات ډول د خپل پلار تابعیت وانخلي.
« بنځي باید د تعلیم، د لوړو تحصیلاتو، د فراغت او د کار حق د نارینو سره، په مساوي اندازه ولري.
« یک نواخته جنسي رولونه د تعلیم او کار په ساحو کې باید ورک شي. د درسي کتابو محتویات نه باید د سټني جنسي رولونو په اساس وي، بلکه برعکس باید دا تشویق وشي چې د تعلیم او کار انتخاب په جنسیت اړه نلري.
« ټول انسانان دا حق لري هر ډول کار انتخاب کې، په مساوي اندازه معاش او اجتماعي مصونیت ولري؛ د کار درلودل، کورني امتیازونه، د بانک څخه د پور اخیستلو او د نورو اعتبارونو حق ولري.
« بنځي باید د برالېږدولو او د مورتوب په خاطر نه باید چې د کار نه وایستل سي.
« ټولنه باید اجتماعي خدماتو ته داسې پرمختگ ورکړي چې کورنی ژوند او مسلکي کارونه داسې جوړشي چې سړی وکولای شي په رسمي کارونو کې گډون وکړي.
« بنځي باید د صحي چارو د خدماتو امکانات ولري او باید حق ولري او تصمیم ونیسی چې آیا ماشوم غواړي یا نه.
« بنځي باید د قانون او محکمې په برابر کې په مساوي اندازه حق ولري.
« د مالکیت حق د بنځو څخه نه باید چې واخیستل سي.
« بنځي دا حق لري چې آزادي وگرځي او خپل د هستوگنی ښار خوښ کړي.
« بنځي باید په مساوي اندازه حق ولري چې واده وکړي، خپله مېړه خوښه کړي، واده ته رضایت ولري، د واده په موده کې په مساوي اندازه حقوق او مکلفیتونه لري او په همدې ډول د طلاق د اخیستلو حق لري.
« بنځي باید په مساوي اندازه د ماشوم د محافظت او ساتني حق ولري او په همدې ډول د مسجدي اولاد د اخیستلو حق ولري.
« بنځي باید په مساوي اندازه د خپل د تخلص د ټاکلو حق ولري.

د ماشومانو د حقوقو معاهده

د تصویب کال ۱۹۸۹

« په سویدن کې د ماشوم څخه مقصد هغه فرد دی چې عمر یې د اتلسو کالو نه لږ وي. »
« هر څه چې د ماشومانو په برخه کې دي باید په هغه کې د ماشومانو ښه والی په لومړي سر کې راسي. ماشومان د ژوند حق لري. »
« د ماشوم د زېږېدنې نه وروسته هغه باید فوراً د ثبت احوال د نفوسو په اداره کې ثبت شي. هغه د نوم او تابعیت حق لري، او که ممکن وي دا حق ولري چې پوه سي مور او پلار یې څوک دي. »
« ماشوم نه باید چې په خپل خلاف د خپل مور او پلار څخه جلا سي. »
« کیدای شي چې ماشوم د خپل مور او پلار څخه جلا سي. که داسې وي دا کار د ماشوم د ښه والي په خاطر وي، د مثال په ډول، پر ماشوم باندي د لاس پورته کول د هغه د ناوړتوب په وخت کې، یا دا چې مور او پلار یې جلا ژوند وکړي او باید تصمیم ونیول شي چې ماشوم چیرې ژوند وکړي. »
« ماشوم چې مور او پلار یې جلا ژوند کوي حق لري چې هم د خپل مور سره او هم د خپل پلار سره تماس ولري په دې شرط چې دا د ماشوم د گټې په خلاف نه وي. »
« ماشوم نه باید چې په غیرقانوني ډول و بیول شي او په بل هیواد کې وساتل شي. »
« ماشوم دا حق لري چې د ځان د پاره خپله عقیده ولري او وکولای شي چې د هغو مسایلو په هکله چې په ماشومانو اړه لري خبرې وکړي؛ لیکن د ماشوم عمر او پوهې ته باید پاملرنه وشي. »
« د ماشومانو د فکري آزادي، د معلوماتو آزادي او د مذهب آزادي ته باید احترام وسي. »
« د ماشوم په شخصي او کورني ژوند کې نه باید چې ظالمانه او غیرقانوني رفتار وسي. »
« ماشوم، د قانوني، اجتماعي او اداري امکاناتو په وسیله د هر ډول بدني او روحي زورولو څخه او په همدې ډول زخمي کېدل، زور، بی احتیاطي، په ساتنه کې بېغوري، سواستفا ده او جنسي تعرضو څخه باید په امان وساتل شي. »
« ماشوم چې په مؤقتي یا دایمي توگه د خپل مور او پلار څخه جلا کېږي د ټولني د خوا څخه د پناه او مرستي حق لري. د ماشوم د قومي، مذهبي، سنتي او ژبني سوابق باید مراعت شي. »
« ماشوم چې بدني یا روحي نیمگرتیا لري د یوه با ارزښته او با حرمته ژوند مستحق دی. »
« ماشوم د صحي خدماتو، تداوی او اجتماعي مصونیت حق لري. »
« ماشوم نه باید چې د هغو عنعنوي رواجونو سره مخامخ شي چې د ماشوم صحت ته ضرر ورسوي. »
« ماشوم د تعلیم حق لري داسې چې د تعلیم هدف د ماشوم د شخصیت، ذات، جسمي او بدني ترقي وي. تعلیم باید د ماشوم احترام خپل مور او پلار ته او د هغه فرهنگي هویت، ژبه، ځاني ارزښتونو ته ترقي ورکړي. په همدې توگه ماشوم کولای شي د خپل د هستوگني او اصلي هیواد ملي ارزښتونه او کلتوري فرقونه سره پېل کړي. »
« ماشوم د استراحت او د بېکارۍ وخت ته، د لوبې او تفریح حق لري داسې چې د ماشوم د عمر سره برابري ولري. »
« ماشوم نه باید چې وتېنټول سي، خرڅ سي او یا داسې استفادې ځیني وشي چې د ماشوم په ضرر وي. »

« هیڅ کلتور، مذهب او هیڅ معیارونه عذر کېدای نشي چې د ښځو په مقابل کې زور استعمال شي. »
« هیڅ کلتور، مذهب او هیڅ معیارونه عذر کېدای نشي چې د دې مانع شي چې یوه ځوانه نجلی خپل ژوند وکړي او پخپله تصمیم ونیسي. » مونا سلین

د ملگرو ملتونو د دريو نړيوالو سندونو څخه راټول شوي مطالب:*

« د بشر د حقوقو اعلاميه
« د بنځو د هر ډول تبعيض د لغوي معاهده
« د ماشومانو د حقوقو معاهده

د اصلي اسنادو څخه دپورتنيو مطالبو اخیستونکي:
سيمون ليندستين، د ويسترا يوتالند ولايتی شورا
ژباړه: غلام اسماعيلزاده

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN